

Posudek školitele na Magisterskou diplomovou práci

Anny Langrové

Možný vliv patogenů na fitness vybraných druhů kachen

Hnízdní populace kachen na území České republiky i okolních států prodělaly v uplynulém století dramatický vývoj. V této době u nás začaly nově hnízdit některé druhy kachen (např. polák chocholačka, rzohlávka rudozobá, hohol severní), jiné do té doby málo početné druhy (např. polák velký, kopřivka obecná). V téže době však jiné druhy kachen (např. čírka obecná, čírka modrá, lžičák pestrý, ostralka štíhlá, polák malý) z naší přírody postupně mizely, popř. úplně vymizely. Velký až dramatický zlom v populačním vývoji druhů do té doby přibývajících pak nastal počátkem 80. let, kdy začal být registrován výrazný pokles téměř všech druhů kachen. Tento pokles lze v některých aspektech považovat za jednu z nejvýraznějších změn početnosti ptačích populací na území české republiky v posledních cca 100 letech. Zmíněný pokles hnízdních populací kachen na našem území nebyl dosud uspokojivě vysvětlen. Z různých studií provedených zejména v 90. letech začalo být patrné, že faktory ovlivňující vývoj populací jednotlivých druhů působily především na fitness, resp. reprodukční úspěšnost, jednotlivých ptáků. Proto jsme se začali v posledních cca 10 letech věnovat faktorům ovlivňujícím individuální reprodukční úspěšnost. Postupně jsme zvládli metodiku odchyty hnízdících samic i sledování jejich reprodukční úspěšnosti včetně přežívání a začali se věnovat individuálním rozdílům v reprodukčních strategiích. V této souvislosti se zcela jistě uplatňuje vliv individuální kondice, kterou lze charakterizovat různými rozměry či tělesnou hmotností. Určitou neznámou však zůstává skutečný zdravotní stav jednotlivých individuí. Proto jsem uvítal prvotní zájem Anny Langrové o zapojení se do týmu mých studentů zabývajících se reprodukční biologii vybraných druhů kachen.

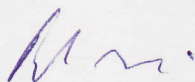
Skutečnou práci Anny Langrové lze rozdělit do následujících okruhů: sběr materiálu v terénu, parazitologické zpracování, analýza, interpretace a diskuse získaných výsledků. Jako školitel musím rozhodně vyzdvihnout její organizační a pracovní nasazení při sběru dat. Samotné odchyty hnízdících kachen a následné odběry materiálu nejsou jednoduchou záležitostí. Musí jim předcházet vyhledávání a opakované kontroly hnízd, na něž pak navazuje načasování odchyty do pozdní fáze inkubace, kdy předpokládáme užší vazbu samice ke své snůšce a tudíž i nižší riziko negativního dopadu odchyty a manipulace s konkrétním jedincem. To vše samozřejmě vyžaduje určité organizační vložky a schopnost týmové práce. Právě v této oblasti mohu přístup diplomantky označit jako vynikající. Pokud se týká vlastních parazitologických metod, zde jsem svými znalostmi namohl diplomantce nijak pomoci a byla proto odkázána pouze na konzultace na katedře parazitologie PŘF UK a na SVÚ v Praze. Následné zpracování a interpretaci dat prováděla autorka samostatně a to do té míry, že jsem sám měl jen časově velmi omezené možnosti do výsledné podoby zasáhnout. Mrzí mne například to, že není v textu práce věnována větší pozornost vlivu patogenů na reprodukční úspěšnost, která byla díky barevnému značení monitorována nejen ve stádiu snůšky, ale i ve stádiu přežívání mláďat. Nicméně, kritické zhodnocení práce ponechávám plně na oponentovi.

Pokud bych měl vyzvednout některé ze zajímavých výsledků práce, bylo by to především prokázání LP formy AI (viru H3), kdy žádná z nakažených samic nebyla schopna v roce nakažení vychovat mláďata, avšak byly schopny migrace na pelichaniště, resp. zimoviště a v následném roce,

kdy již nebyl uvedený virus prokázán, pak úspěšně vyhnízdily. Samozřejmě toto i jiná zjištěná jsou založena na limitně nízkém materiálu, což však nebylo zaviněno způsobem práce autorky, ale nepříznivými hnízdními sezonami na jaře 2007 a 2008,

Závěrem mohu konstatovat, že Anna Langrová zvládla poměrně náročnou terénní práci, seznámila se s dostupnou literaturou a finálně prokázala i značnou dávku samostatnosti při zpracování a interpretaci výsledků. Vyzdvihnout lze i schopnost diplomantky zapojit se do týmové práce. Její práci tedy mohu doporučit k obhajobě.

V Praze, 6. června 2010

RNDr. Petr Musil, PhD.